

275

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 maja 1996 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie.

Na podstawie art. 126 § 1 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie (Dz. U. Nr 40, poz. 236) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się w przypadkach łącznego powierzenia pracownikom mienia, z obowiązkiem wyliczenia się, w zakładzie pracy lub w wydzielonej jego części, w której odbywa się sprzedaż, produkcja lub świadczenie usług albo przechowuje się mienie stanowiące przedmiot powierzenia i oddzielnego rozliczania, zwanym dalej «miejscem powierzenia mienia».”;

2) w § 2:

a) w ust. 1 wyrazy „z zakładem pracy” zastępuje się wyrazami „z pracodawcą”, a po wyrazach „liczba pracowników” dodaje się wyrazy „w miejscu powierzenia mienia”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Umowa o wspólnej odpowiedzialności materialnej może być zawarta, jeżeli na przyjęcie wspólnej odpowiedzialności materialnej wyrażą zgodę wszyscy pracownicy zatrudnieni w miejscu powierzenia mienia, z zastrzeżeniem § 4.”;

3) skreśla się § 3;

4) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. 1. Za pisemną zgodą pracowników, którzy przyjęli wspólną odpowiedzialność materialną, mogą wykonywać pracę lub określone czynności w miejscu powierzenia mienia:

- 1) osoby wykonujące czynności nie związane z dysponowaniem mieniem,
- 2) osoby wykonujące pracę dorywczo lub przez czas określony,
- 3) osoby nowo przyjęte do pracy obejmującej czynności związane z dysponowaniem mieniem — do czasu przeprowadzenia najbliższej inwentaryzacji,
- 4) pracownicy młodociani w okresie odbywania przygotowania zawodowego, a po zakończeniu tego przygotowania — do czasu przeprowadzenia najbliższej inwentaryzacji,
- 5) osoby odbywające praktykę zawodową.

2. Pracodawca jest obowiązany zapewnić osobom objętym wspólną odpowiedzialnością material-

ną możliwość sprawowania nadzoru nad powierzonym mieniem, przez swobodny do niego dostęp, w czasie wykonywania przez osoby wymienione w ust. 1 pracy lub określonych czynności w miejscu powierzenia mienia.”;

5) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Każda zmiana w składzie pracowników objętych wspólną odpowiedzialnością materialną wymaga zawarcia nowej umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej.”;

6) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. 1. Warunkiem ustanowienia wspólnej odpowiedzialności materialnej jest powierzenie mienia łącznie wszystkim pracownikom, którzy mają być objęci taką odpowiedzialnością — na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej z ich udziałem lub z udziałem osób przez nich wskazanych, zgodnie z § 22 ust. 2, oraz zapewnienie im możliwości zgłaszania uwag w związku z przebiegiem i wynikami inwentaryzacji.

2. Pracownikowi objętemu umową o wspólnej odpowiedzialności materialnej przysługują uprawnienia określone w ust. 1, a także prawo wglądu w księgi rachunkowe pracodawcy — w zakresie dotyczącym rozliczania powierzonego mienia, oraz uczestniczenia w przyjmowaniu i wydawaniu mienia.”;

7) skreśla się § 9;

8) w § 10 dodaje się drugie zdanie w brzmieniu:

„W takim przypadku do przeprowadzenia inwentaryzacji należy przystąpić przed upływem okresu wypowiedzenia tej umowy.”;

9) w § 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli rozliczenie mienia wykaże niedobór, każdy z pracowników ponoszących wspólną odpowiedzialność materialną może, w ciągu 3 dni od powzięcia wiadomości o stwierdzonym niedoborze, odstąpić na piśmie, ze skutkiem na przyszłość, od umowy ustanawiającej taką odpowiedzialność. W takim przypadku do przeprowadzenia inwentaryzacji należy przystąpić w ciągu 7 dni od dnia odstąpienia pierwszego pracownika od umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej.”;

b) w ust. 2 wyrazy „Zakład pracy” zastępuje się wyrazem „Pracodawca” oraz dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W takim przypadku do przeprowadzenia inwentaryzacji należy przystąpić niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia odstąpienia

pracodawcy od umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej.”;

10) § 12 otrzymuje brzmienie:

„§ 12. W umowie o wspólnej odpowiedzialności materialnej strony ustalają okres, w ciągu którego nieobecność pracownika w pracy nie ma wpływu na zakres odpowiedzialności zarówno tego pracownika, jak i pozostałych pracowników ponoszących wspólną odpowiedzialność materialną, zwany dalej „okresem ustalonym w umowie”. W razie przedłużenia się nieobecności pracownika ponad okres ustalony w umowie, należy niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia upływu tego okresu, przystąpić do przeprowadzenia inwentaryzacji.”;

11) § 13 otrzymuje brzmienie:

„§ 13. Pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność materialną, który po nieobecności w pracy, trwającej dłużej niż okres ustalony w umowie, powróci do pracy:

- 1) przed rozpoczęciem albo zakończeniem inwentaryzacji przeprowadzonej w terminie określonym w § 12 w związku z jego nieobecnością w pracy lub z innych przyczyn — jest nadal związany umową o wspólnej odpowiedzialności materialnej,
- 2) po zakończeniu inwentaryzacji przeprowadzonej w terminie określonym w § 12 w związku z jego nieobecnością w pracy lub z innych przyczyn — jest związany umową o wspólnej odpowiedzialności materialnej do dnia zakończenia tej inwentaryzacji.”;

12) skreśla się § 14 i 15;

13) § 16 otrzymuje brzmienie:

„§ 16. 1. Pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność materialną może zgłosić pracodawcy żądanie przeprowadzenia inwentaryzacji w razie stwierdzenia nieprawidłowego wykonywania obowiązków związanych z pieczęcią nad powierzonym mieniem przez innego pracownika objętego taką odpowiedzialnością.

2. Pracownik, o którym mowa w ust. 1, może odstąpić od umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej, ze skutkiem na przyszłość, jeżeli w terminie nie przekraczającym 7 dni od dnia zgłoszenia żądania przeprowadzenia inwentaryzacji nie zostanie ona rozpoczęta lub nie nastąpi odsunięcie pracownika, którego dotyczą zarzuty, od wykonywania pracy w miejscu powierzenia mienia.”;

14) § 17 otrzymuje brzmienie:

„§ 17. Pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność materialną, który zgłosił na piśmie zarzuty uzasadniające utratę zaufania w stosunku do osoby określonej w § 4 ust. 1 pkt 1—5, może cofnąć zgodę na dalsze wykonywanie przez tę osobę pracy lub określonych czynności w miejscu powierzenia mienia, a w razie nieuwzględnienia przez praco-

dawcę skutków cofnięcia takiej zgody — może odstąpić od umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej, ze skutkiem na przyszłość. W takim przypadku do przeprowadzenia inwentaryzacji należy przystąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od dnia zgłoszenia zarzutów.”;

15) skreśla się § 18;

16) w § 19 w ust. 2 skreśla się wyrazy „z innych przyczyn”;

17) § 20 otrzymuje brzmienie:

„§ 20. 1. W razie wypowiedzenia przez pracownika umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej albo odstąpienia od takiej umowy przez pracownika lub pracodawcę, pracownik ponosi wspólną odpowiedzialność materialną za szkodę w mieniu, której powstanie stwierdzono do dnia zakończenia inwentaryzacji, jeżeli zostanie ona rozpoczęta w wymaganym terminie; w razie bezskutecznego upływu terminu rozpoczęcia inwentaryzacji pracownik jest wolny od odpowiedzialności od dnia, w którym przestała go wiązać umowa o wspólnej odpowiedzialności materialnej.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie ustania stosunku pracy pracownika objętego wspólną odpowiedzialnością materialną.

3. Do dnia zawarcia nowej umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej, w sytuacjach określonych w ust. 1 i 2, pracownicy objęci wspólną odpowiedzialnością materialną nie ponoszą odpowiedzialności za część szkody w mieniu powstałą w czasie obowiązywania poprzednio zawartej umowy, za którą odpowiadałby pracownik, którego ta umowa przestała wiązać; ta część szkody obciąża pracodawcę.”;

18) skreśla się § 21;

19) w § 22:

a) skreśla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W razie niemożności wzięcia udziału w inwentaryzacji z powodu choroby lub innej ważnej przyczyny, pracownik ponoszący wspólną odpowiedzialność materialną może wskazać na piśmie inną osobę, która za zgodą pracodawcy weźmie za niego udział w przeprowadzeniu inwentaryzacji.”,

c) w ust. 3 wyrazy „zakład pracy” zastępuje się wyrazem „pracodawca”;

20) w § 23:

a) w ust. 1 wyrazy „z którym stosunek pracy został rozwiązany” zastępuje się wyrazami „którego stosunek pracy ustał”, a wyrazy „zakładu pracy” zastępuje się wyrazem „pracodawcy”,

b) w ust. 2 wyrazy „zakład pracy” zastępuje się wyrazem „pracodawca”;

21) w § 24 skreśla się wyrazy „nie zatrudnionej w zakładzie pracy”;

22) skreśla się § 25—31.

§ 2. Pracodawcy są obowiązani, w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, dostosować zawarte z pracownikami przed tym dniem umowy o wspólnej odpowiedzialności materialnej do przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity

tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 października 1974 r. w sprawie wspólnej odpowiedzialności materialnej pracowników za powierzone mienie, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 czerwca 1996 r.

Prezes Rady Ministrów: *W. Cimoszewicz*

276

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 maja 1996 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu.

Na podstawie art. 126 § 2 Kodeksu pracy zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 października 1975 r. w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu (Dz. U. Nr 35, poz. 191) wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się § 1;

2) w § 2:

a) w ust. 1:

- w pkt 1 skreśla się wyrazy „jednostek organizacyjnych handlu wewnętrznego”,
- w pkt 3 wyrazy „kas rejestracyjnych” zastępuje się wyrazami „kas rejestrujących”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Objęcie pracownika odpowiedzialnością materialną na zasadach określonych w ust. 1 następuje po uprzednim zawiadomieniu go na piśmie o zaistnieniu warunków uzasadniających taką odpowiedzialność i po przeprowadzeniu inwentaryzacji, nie później niż w ciągu jednego miesiąca od zaistnienia tych warunków.”;

3) w § 3:

a) w ust. 1:

- użyte na początku wyrazy „Zakład pracy może zastosować” zastępuje się wyrazami „Pracodawca może, w trybie określonym w § 2 ust. 2, zastosować”,
- w pkt 3 wyrazy „kas rejestracyjnych” zastępuje się wyrazami „kas rejestrujących”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przed zastosowaniem zasad odpowiedzialności materialnej, o których mowa w ust. 1, pracodawca zasięga opinii zakładowej organizacji związkowej.”;

4) skreśla się § 4;

5) w § 5 wyrazy „§ 2—4” zastępuje się wyrazami „§ 2 i 3”;

6) w § 6 w ust. 1:

a) wyrazy „w art. 124 § 2 i 3” zastępuje się wyrazami „w art. 124 § 2”, a wyrazy „może być obniżona” zastępuje się wyrazami „obniża się stosownie”,

b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w magazynach, sklepach i punktach usługowych, w których praca trwa dłużej niż na jedną zmianę lub w których obsada wynosi co najmniej 5 osób.”;

7) § 8 otrzymuje brzmienie:

„§ 8. Obniżenie odszkodowania, o którym mowa w § 6 i 7, ustala się uwzględniając stopień utrudnienia sprawowania nadzoru nad powierzonym mieniem, rodzaj zaniedbań, rozmiar szkody, stopień winy pracownika, jego doświadczenie zawodowe i wyniki dotychczasowej pracy oraz sytuację rodzinną i majątkową.”;

8) § 9 otrzymuje brzmienie:

„§ 9. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w § 6 i 7, ustala pracodawca po wysłuchaniu pracownika i po zasięgnięciu opinii reprezentującej pracownika zakładowej organizacji związkowej”;

9) skreśla się § 10 i 11.

§ 2. Do nie uiszczonych odszkodowań za szkody w powierzonym mieniu, powstałe przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 października 1975 r. w sprawie warunków odpowiedzialności materialnej pracowników za szkodę w powierzonym mieniu, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 2 czerwca 1996 r.

Prezes Rady Ministrów: *W. Cimoszewicz*